

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 210/2015
24.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Јелене Боровац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Акционарско друштво за осигурање М. у ликвидацији, Б., кога заступа пуномоћник В.К., адвокат из Б., против туженог М.С. ДОО у стечају, Б., ради раскида уговора и преноса акција, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3201/14 од 25.03.2015. године, у седници већа одржаној дана 24.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3201/14 од 25.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 20П 3544/2013 од 20.02.2014. године, у ставу I изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари. У ставу II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу да се раскине Уговор о купопродаји акција бр. 370/I од 09.08.2004. године и Анекс Уговора о купопродаји акција бр. 2577/4 од 25.07.2005. године, који су закључени између АД за осигурање М., Б. и М.К. ДОО Б. као купца. У ставу III изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева да се наложи Централном регистру Депо клиринг хартије од вредности да одмах по правноснажности пресуде у Регистар акција изврши пренос 7018 обичних акција емитента АД за осигурање М., које носе ознаке ... са власничког рачуна акционара М.К. ДОО Б. на власнички рачун емитента акција Акционарско друштво за осигурање М. у ликвидацији, Б.. У ставу IV изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 333.000,00 динара.

Решењем 20П 344/2013 од 19.03.2014. године одбијен је захтев туженог за одлагање плаћања судске таксе.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3201/14 од 25.03.2015. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена наведена пресуда Привредног суда у Београду, у ставу II, III и IV изреке. У ставу другом изреке, одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђено решење Привредног суда у Београду од 19.03.2014. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у ставу првом изреке, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиоца и правни претходник туженог као купац, закључили су Уговор о купопродаји акција бр. 3709/I од 09.08.2004. године, тако што је правни претходник туженог купио од правног претходника тужиоца 3675 обичних (редовних) акција по купопродајној цени од 9.187.500,00 динара, а на основу потврде о власништву на име, те је правни претходник тужиоца пренео на правног претходника туженог сва припадајућа права, односно извршио је пренос власништва на овим акцијама уз обавезу правног претходника туженог да плати купопродајну цену акција најкасније до 01.07.2005. године. Анексом Уговора је продужен рок за уплату купопродајне цене до 01.08.2006. године. На основу предметног Уговора и Анекса, правни претходник тужиоца, као залогопримац и правни претходник туженог, као залогодавац, закључили су Уговор о залози хартија од вредности од 19.05.2006. године, тако да је правни претходник тужиоца засновао заложно право на хартијама од вредности емитента А.Д. за осигурање М., Б. и то на 15.000 комада акција и наведено заложно право је конституисано уписом у Централни регистар. Поводом исплате купопродајне цене акција тужилац није поднео пријаву потраживања у стечајном поступку над туженим, нити је тражио изјашњење стечајног управника да ли остаје при предметном Уговору и Анексу, као стечајни поверилац, нити је подносио пријаву потраживања по Уговорима о залози хартија као разлучни поверилац. Решењем Трговинског суда у Београду Л 8/06 од 12.07.2006. године, отворен је поступак ликвидације тужиоца, а решењем Привредног суда у Београду Ст 2748/10 од 15.10.2010. године, отворен је стечајни поступак над туженим. Тужени је, према стању на дан подношења тужбе у Централном регистру хартија од вредности, уписан као већински власник капитала тужиоца, у чијем саставу се налази 34.786 обичних акција, а у току је пренос 27.768 обичних акција са власничког рачуна правног претходника туженог на власнички рачун правног претходника тужиоца, на основу правноснажне

пресуде Привредног суда у Београду П 4192/10 од 07.04.2010. године, којом је утврђено да је ништав упис 27.768 обичних акција, тако да ће тужени након окончања преноса акција имати уписаних преосталих 7.018 обичних акција, чији пренос је предмет овог спора. Тужени није доставио доказе да је извршио своју уговорну обавезу исплате купопродајне цене у уговореном року, нити у року одређеном анексом 1. Тужилац није раскинуо уговор о купопродаји акција пре подношења тужбе, нити је активирао средства обезбеђења по Уговору о залози.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права тужбени захтев одбили.

Анексом Уговора о купопродаји акција, који је закључен 13.07.2005. године, у члану 1., извршена је исправка члана 4. став 1. Основног Уговора о куповини акција који је закључен 09.08.2004. године, тако да је рок за уплату купопродајне цене акција из наведеног Уговора продужен до 01.08.2006. године. Правилан је закључак нижестепених судова да се у конкретном случају ради о измени уговорне одредбе, а не о остављању накнадног рока за испуњење обавезе из члана 126. став 1. Закона о облигационим односима.

Тужилац након истека уговореног рока није раскинуо Уговор изјавом воље у смислу члана 124., 126. и 130. Закона о облигационим односима, те је правилан закључак нижестепених судова да у конкретном случају нису испуњени услови за судски раскид уговора у смислу одредбе члана 133. Закона о облигационим односима. Ово из разлога, што је правилан закључак суда да након истека рока за исплату купопродајне цене акција тужилац је могао избећи нове околности, као што су отварање стечајног поступка над туженим, у смислу члана 133. став 2. Закона о облигационим односима, тако што је са своје стране могао да оствари наплату купопродајне цене у одређеном поступку, што није учинио, нити је активирао средство обезбеђења које је имао на располагању, нити је по отварању стечајног поступка пријавио своје потраживање према туженом као стечајном дужнику на име купопродајне цене, а није ни захтевао од стечајног дужника да се изјасни да ли остаје при Уговору, нити је од стечајног управника захтевао испуњење обавезе. Правилан је и закључак нижестепених судова да се тужилац неосновано позвао на чињеницу да су отварањем стечајног поступка наступиле промене околности, будући да је таква околност наступила по истеку рока одређеног за испуњење Уговора и за исплату цене акција у смислу члана 133. став 3. Закона о облигационим односима. Тужени није пружио нити је предложио извођење доказа на околност да средства обезбеђења по Уговору о залози хартија од вредности од 19.05.2006. године није могао да активира, а своје потраживање исплате цене по Уговору о купопродаји акција није пријавио у стечајном поступку који је отворен над туженим. Стога је правилан закључак нижестепених судова да је тужбени захтев тужиоца за раскид предметног Уговора неоснован. Предметни Уговор се не може раскинути, јер је већ произвео правно дејство уписом акција у Централни регистар хартија од вредности, те су нижестепени судови правилном применом материјалног права тужбени захтев за раскид предметног Уговора одбили.

Правилном применом одредбе члана 81. став 2. Закона о стечају, нижестепени судови су правилно закључили да код чињенице да тужилац није пријавио потраживање на име купопродајне цене по основу Уговора о купопродаји акција, исти након отварања стечаја над туженим не може истаћи захтев за враћање акција, односно потраживање које није опредељено у новчаном износу, те да је недозвољена тужба у делу захтева да се наложи Централном регистру хартија од вредности да изврши пренос акција са власничког рачуна туженог на власнички рачун тужиоца.

За свој правни став нижестепени судови су дали ваљане разлоге које у свему прихвата и овај суд, те су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Са изложеног, а на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**